

◻ สมศ. ◻ เคาะการประเมินรูปแบบใหม่ปลายปี 63!! ใช้เทคโนโลยีและงานวิจัย รวบรวมระดับการประเมิน

นำเสนอเมื่อ : 31 ส.ค. 2563

สมศ. เตรียมพัฒนา “โมบาย แอปพลิเคชัน” รายงาน – วัดผลคุณภาพการศึกษาแบบเรียลไทม์

กรุงเทพฯ 31 สิงหาคม 2563– สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา หรือ **สมศ.** เตรียมพร้อมเริ่มการประเมินคุณภาพภายนอกแนวใหม่วางแผนเริ่มประเมินปลายปีนี้กับสถานศึกษาที่ส่ง SAR เขามา จำนวน 6,653 แห่ง พร้อมวางแผนทางปรับเกณฑ์ และระบบการประเมินลดความซ้ำซ้อน ลดจำนวนวันลงพื้นที่ ลดภาระสถานศึกษา เน้นการประเมินที่สามารถนำไปปรับใช้ได้จริงและเกิดประโยชน์ต่อสถานศึกษาและผู้เรียน นอกจากนี้ได้พัฒนาโมบาย แอปพลิเคชัน สำหรับใช้ในการประเมิน เพื่อให้เกิดความรวดเร็วในการวิเคราะห์ข้อมูลและสามารถทำงานได้แบบเรียลไทม์มากขึ้น พร้อมจับมือหน่วยงานวิจัยศึกษาเกณฑ์การประเมินให้ตรงตามความต้องการของสถานศึกษา และผู้ที่เกี่ยวข้อง รวมถึงการกำหนดเกณฑ์ให้สอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบัน เล็งใช้ดิจิทัลแพลตฟอร์มในกระบวนการประเมิน

นายจรรยา ชูลาภ

รักษาการประธานคณะกรรมการสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา กล่าวว่า จากสถานการณ์การระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ในช่วงที่ผ่านมาได้ส่งผลกระทบต่อระบบการศึกษาไทย และระบบการประเมินคุณภาพภายนอกค่อนข้างมาก ทางกระทรวงศึกษาธิการจึงได้มีข้อเสนอแนะให้ สมศ. ชะลอการประเมินคุณภาพภายนอกรอบสี่ (พ.ศ.2559-2563) ไปก่อน เพื่อให้ทางสถานศึกษาได้จัดการเรียนการสอนอย่างเต็มที่ และจนถึงขณะนี้ สถานการณ์ดังกล่าวได้เริ่มส่งสัญญาณที่ดีขึ้นอย่างต่อเนื่อง สถานศึกษาหลายแห่งเริ่มกลับมามีกิจกรรมการเรียนการสอนตามปกติ ล่าสุด จึงได้มีการประชุมหารือร่วมกันกับคณะกรรมการ สมศ. เพื่อหาแนวทางที่เหมาะสมในการเดินทางประเมินคุณภาพภายนอก ซึ่งในที่ประชุมได้เห็นชอบในหลักการว่า ให้ สมศ. เดินทางทำการประเมินคุณภาพภายนอกในปีงบประมาณ 2564 พร้อมให้แนวทางการทำงานแก่ สมศ. สำหรับการปรับปรุงเกณฑ์การประเมิน ซึ่งจะต้องทำให้สถานศึกษามองภาพการประเมินภายนอกชัดเจนมากขึ้น เมื่อประเมินแล้วจะต้องสามารถนำผลการประเมินไปปรับใช้ได้จริง และเป็นประโยชน์แก่สถานศึกษา ทั้งนี้ สถานศึกษากลุ่มแรกที่จะเริ่มเขาไปประเมินก่อนคือสถานศึกษาที่ส่งรายงานการประเมินตนเอง (SAR) เขามาแล้วจำนวน 6,653 แห่ง ซึ่งในสวนดังกล่าว สมศ. ได้ทำการวิเคราะห์ SARเบื้องต้นไปแล้วจำนวน 3,873 แห่ง

“สำหรับการประเมินคุณภาพภายนอกในปีงบประมาณ พ.ศ. 2564 ทางคณะกรรมการฯ ได้มอบหมายให้ สมศ. ศึกษาข้อมูลเพิ่มเติม เพื่อดำเนินการปรับรูปแบบวิธีการประเมิน วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลให้สอดคล้องกับสถานการณ์การจัดการเรียนการสอนแบบ New Normal ในปัจจุบัน โดยจะต้องดำเนินการให้ละเอียด และชัดเจนมากที่สุด เพื่อให้การประเมินคุณภาพภายนอกแบบใหม่สามารถสะท้อนผลการจัดการศึกษาและบอกจุดเด่น จุดที่ควรพัฒนาของสถานศึกษาในสถานการณ์ปัจจุบันได้อย่างตรงจุด โดยไม่เป็นการสร้างภาระให้กับสถานศึกษา พร้อมทั้งส่งเสริมให้สถานศึกษานำผลประเมินไปปรับใช้ เพื่อพัฒนาคุณภาพของสถานศึกษาได้อย่างต่อเนื่อง และเท่าทันกับการเปลี่ยนแปลงของสังคม โดยจะเริ่มการประเมินคุณภาพภายนอกรูปแบบใหม่ในช่วงเดือนธันวาคมปีนี้” นายจรรยา กล่าวทิ้งท้าย

ดร.นันทา หงวนตัด รักษาการผู้อำนวยการสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา
กล่าวว่า ภายหลังจากที่ ดร.คุณหญิงกัลยา โสภณพนิช รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงศึกษาธิการ มีนโยบายให้ สมศ.
เริ่มดำเนินการประเมินคุณภาพภายนอกในปีงบประมาณ พ.ศ. 2564
เบื้องต้นคาดว่าจะสามารถเริ่มประเมินได้ในช่วงเดือนธันวาคม 2563
โดยสถานศึกษากลุ่มแรกที่จะเข้าไปดำเนินการนั้นจะเป็นกลุ่มที่หน่วยงานต้นสังกัดได้จัดส่งรายงานการประเมินตนเอง
ของสถานศึกษา (SAR) มายัง สมศ. แล้ว ซึ่งในส่วนนี้
สมศ.ได้ทำการวิเคราะห์ข้อมูลเบื้องต้นจากรายงานการประเมินตนเองของสถานศึกษาเป็นที่เรียบร้อยแล้ว

ทั้งนี้เพื่อให้การทำงานเป็นไปตามกรอบระยะเวลาที่กำหนด สมศ.
ได้เตรียมความพร้อมเพื่อรองรับการประเมินที่จะเริ่มขึ้น
ด้วยการพัฒนารูปแบบและวิธีการประเมินคุณภาพภายนอกตามนโยบายของ ดร.คุณหญิงกัลยา โสภณพนิช
รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงศึกษาธิการ ตามมติของคณะกรรมการ สมศ.
เกี่ยวกับการลดขั้นตอนในการประเมินคุณภาพภายนอกด้วยการปรับลดจำนวนวันในการลงพื้นที่
ปรับรูปแบบการวิเคราะห์รายงานการประเมินตนเอง (Pre-Analysis) ให้มีความละเอียด ชัดเจน
เพื่อลดการใช้เวลาในการลงพื้นที่ รวมไปถึงการเขียนรายงานการประเมินคุณภาพภายนอกฉบับสมบูรณ์ (Final
Report) จะต้องตัดข้อมูลที่ซ้ำซ้อนออกไป และเน้นการสะท้อนผลการประเมินตามสภาพความเป็นจริง

นอกจากนี้ สมศ. ยังได้พัฒนาระบบเทคโนโลยีต่าง ๆ เข้ามาใช้ในการบวนการประเมินคุณภาพภายนอก
สอดคล้องกับนโยบายดิจิทัลแพลตฟอร์มของดร.คุณหญิงกัลยา โสภณพนิช รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงศึกษาธิการ
ที่ได้กำชับให้หน่วยงานที่อยู่ภายใต้การกำกับดูแลใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการทำงานมากยิ่งขึ้น
ประกอบด้วยกรอบบูรณาการประเมินภายนอก เพื่อพัฒนาศักยภาพในด้านดิจิทัล
เนื่องจากการประเมินคุณภาพภายนอกนั้น สมศ. จะเน้นการนำเอาแพลตฟอร์มออนไลน์เข้ามาใช้มากยิ่งขึ้น
ไม่ว่าจะเป็นระบบการส่งรายงานการประเมินตนเองด้วยระบบ E-SAR ซึ่งเป็นการส่ง SAR
บนระบบดิจิทัลแพลตฟอร์ม โดยระบบนี้จะทำให้ สมศ.
และหน่วยงานต้นสังกัดเห็นสถานะการส่ง SAR ของสถานศึกษาพร้อมกันแบบเรียลไทม์
และยังเป็นระบบฐานข้อมูลที่สมศ.และต้นสังกัดสามารถใช้ระบบร่วมกันได้
โดยขณะนี้สมศ.ได้พัฒนาระบบร่วมกับสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.) เรียบร้อยแล้ว
ซึ่งเป็นการนำร่องก่อน ส่วนต้นสังกัดอื่นๆ สมศ.ได้เตรียมความพร้อมไว้เรียบร้อยแล้ว
โดยจะประสานกับแต่ละต้นสังกัดต่อไป นอกจากนี้ สมศ.ยังอยู่ระหว่างการพัฒนาโมบาย แอปพลิเคชัน
เพื่อให้ผู้ประเมินสามารถบันทึกข้อมูลจากการลงพื้นที่ผ่านโทรศัพท์มือถือ
พร้อมนำข้อมูลมาประกอบการจัดทำรายงานได้ในทันที โดยโมบาย แอปพลิเคชันจะช่วยลดระยะเวลา
และขั้นตอนในการทำงานได้มากขึ้น เบื้องต้นคาดว่าจะทั้ง 2
ระบบจะแล้วเสร็จและสามารถทดลองใช้งานได้ประมาณปลายเดือนกันยายน 2563

ดร.นันทา กล่าวต่อว่า

และอีกภาคส่วนที่สำคัญในการร่วมยกระดับการประเมินในครั้งนี้ให้มีความสอดคล้องกับบริบทที่เปลี่ยนแปลงคือ
ความร่วมมือกับหน่วยงานวิจัยที่มีความเชี่ยวชาญในด้านการศึกษาระดับประเทศ โดยจะนำผลการวิจัยที่ได้
มาอ้างอิงในการพัฒนารูปแบบ วิธีการ และเกณฑ์การประเมินคุณภาพภายนอก
รวมถึงแพลตฟอร์มการประเมินคุณภาพภายนอกแบบใหม่ ๆ ให้สอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบันมากยิ่งขึ้น
เนื่องจากที่ผ่านมาทางกระทรวงศึกษาธิการได้มอบนโยบายให้ สมศ.
ไปศึกษาว่าการประเมินในแต่ละรอบที่ผ่านมานั้นตอบสนองต่อความต้องการของสถานศึกษา
และผู้ที่มีส่วนได้ส่วนเสียหรือไม่ อีกทั้งการนำงานวิจัยมาพัฒนาเกณฑ์ประเมินนั้น จะช่วยให้ สมศ.
สามารถพัฒนาระบบการประเมินให้สอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบัน
และยังสามารถคาดการณ์แนวโน้มการศึกษาที่จะเปลี่ยนแปลงไปอนาคต
รวมถึงการวิจัยเรื่องของการนำดิจิทัลแพลตฟอร์มมาใช้ในกระบวนการประเมินอย่างเต็มรูปแบบ
สอดคล้องกับต่างประเทศที่มีการใช้ระบบดิจิทัลในกระบวนการประเมิน
โดยการให้สถานศึกษากรอกข้อมูลได้ทันทีจากฐานข้อมูลที่มีอยู่ เพื่อช่วยประหยัดเวลาสำหรับผู้ประเมิน
รวมทั้งงบประมาณที่ใช้ในการประเมินอีกด้วย

“ในการประเมินภายนอกในรูปแบบใหม่นี้ สมศ. จะเน้นการประเมินและส่งเสริมให้สถานศึกษานำผลการประเมินของ

สมศ. ไปปรับใช้ให้เกิดประโยชน์มากขึ้น โดยก่อนที่จะลงพื้นที่ สมศ. จะส่งเสริมและทำความเข้าใจกับสถานศึกษา ในช่วงเดือนพฤศจิกายน 2563 ซึ่งเป็นช่วงปิดภาคเรียนเพื่อไม่ให้เป็นการรบกวนการทำงานของสถานศึกษา และจะเริ่มการประเมินในช่วงเดือนธันวาคม 2563 เบื้องต้นได้ตั้งเป้าหมายว่าเมื่อสิ้นสุดปีงบประมาณ พ.ศ. 2564 สมศ. จะสามารถประเมินคุณภาพภายนอกให้แก่สถานศึกษาได้กว่า 10,000 แห่งทั่วประเทศ ดร.นันทา กลาวสรูป

สำหรับผู้ที่สนใจสามารถสอบถามข้อมูลเพิ่มเติมได้ที่สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา(องค์การมหาชน) โทรศัพท์ 0-2216-3955 หรือเข้าไปที่ www.onesqa.or.th